

10—22/10/1964.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

11

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK

0010. számú

UTASÍTÁSA

Budapest, 1964. évi június hó 30-án.

Tárgy: Tiltott helyen történő fényképezéssel kapcsolatos eljárások szabályozása

A kapitalista országok budapesti követségeinek diplomata fedéssel működő hírszerzői részéről állandó törekvés tapasztalható hadifontoságú objektumaink felderítésére. Személyes felderítő tevékenységük során katonai, hadiipari objektumokról, harci eszközökről, katonai mozgásokról fényképeket, filmfelvételeket és vázlatokat igyekeznek készíteni. A kapitalista országok hírszerzése a hazánkba jószándékkal beutazó kereskedők, rokonlátogatók és turisták között is elrejtik ügynökeiket, akiket hasonló feladatokkal látnak el. Ilyen személyes felderítő tevékenységet végeznek telepített ügynökeik is.

Az elmúlt években a Belügyminisztérium szervei több eredményes intézkedést tettek katonai és más fontos objektumok védelmére.

Értékes tapasztalatokat szereztek az ellenséges hírszerző szervek személyes felderítéséről. Ennek ellenére ez irányú munkájuk nem elég célirányos és összehangolt, így a személyes felderítést végzők tevékenységét nem tudják megfelelő mértékben megakadályozni és korlátozni. A Belügyminisztérium szervei nem szorítkozhatnak csak az objektumok fényképezésének, filmezésének megakadályozására, hanem le kell leppezni és dokumentálni a személyes felderítő tevékenység minden formáját és esetét. Az ilyen cselekményt elkövető személyekkel szemben határozottan el kell járni.

A diplomáciai fedésű vagy legálisan beutazó hírszerzők és ügynökök személyes felderítésének leleplezését, tettenérését, tevékenységük korlátozását a BM egész személyi állománya számára kötelezővé teszem. Ennek érdekében a BM személyi állományát az alábbiak végrehajtására

u t a s í t o m :

1. Meg kell akadályozni, hogy illetéktelen személyek katonai és más hadifontosságú objektumot, létesítményt fényképezzenek, filmezzenek, vagy arról vázlatot, jegyzetet készítsenek. A védelmi intézkedéseket ki kell terjeszteni a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok objektumaira is.
2. Tilos fényképet, filmet, vázlatot vagy jegyzetet készíteni:
 - a) A fegyveres erők és fegyveres testületek elhelyezésére szolgáló épületekről, laktanyákról, táborokról. A fegyveres erők lőtereiről, repülőtereiről, raktáiról, telephelyeiről, katonai berende-

Minősítése megszűnt a 10-40/29/1992. sz. miniszteri rendelekezés alapján 1992. augusztus 28.

zésekről, szállításokról, harci gyakorlatokról, harc felszereléssel ellátott csapatokról. A fegyveres erők által kísért vasúti szerelvényekről, általában a haditechnika összes fajtáiról.

- b) A kijelölt büntetés-végrehajtási intézetekről (börtönöket, munkahelyeket).
 - c) A kijelölt hadijellegű ipari vállalatokról, tudományos kutató intézetekről, tervezőirodákról, laboratóriumokról, rádió és radar állomásokról és tornyokról, telefon és táviró központokról, vasúti csomópontokról, alagutakról, vasúti hidakról.
 - d) Ipari vállalatokban, állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben, folyami kikötőkben, állami hivatalban, tanintézetben és társadalmi szervezetekben az illető hivatalok, vállalatok és szervezetek vezetőinek engedélyével lehet fényképezni.
3. A feladatok országos irányítását, koordinálását a BM III/II. és III/IV. Csoportfőnökség közösen végezze. A beérkezett adatokat kölcsönösen cseréljék ki és dolgozzák fel.

4. A megyei (budapesti) főkapitányok helyileg jelöljék ki azon objektumokat, amelyek a tiltó rendelkezések alá esnek. A kijelölt objektumok jegyzékét jóváhagyásra a BM III. Főcsoportfőnökhöz terjesszék fel.

Az objektum vezetőjével, illetve parancsnokával közölni kell, hogy az objektum fényképezés, filmezés, vázlatkészítés tilalma alatt áll.

5. A főkapitányok gondoskodjanak a kijelölt objektumoknál a megfelelő közlekedési tilalmi táblák („megállni tilos”, „behajtani tilos”, „minden jármű forgalma mindkét irányban tilos”) elhelyezéséről.

A tiltó rendelkezések alá eső objektumok közül azokra, amelyeknél ismert az objektum jellege, pl.: laktanya, rádiótorony stb. „fényképezni tilos” táblát kell elhelyeztetni.

6. A tiltott helyen történő fényképezés, filmezés, vázlatkészítés felfedése esetén az alábbi intézkedéseket kell követni:

- a) A nem szocialista országok diplomatái, vagy más szolgálati útlevéllel rendelkező követségi beosztottakat a tettenérés helyén tartóztatassák fel.

Amennyiben gépkocsijaikat nem hagyták el, nem lehet őket onnan kiszállíttatni, illetve a gépkocsit átkutatni. Biztosítani kell azonban, hogy a helyszínről ne tudjanak eltávozni, az illetékes központi, illetve megyei (budapesti) politikai osztály intézkedéséig.

Amennyiben a gépkocsin kívül tartózkodnak, biztosítsák, hogy oda ne tudjanak visszaszállni. A náluk lévő (gépkocsin kívüli) filmezésre, fényképezésre használt eszközöket le kell foglalni.

Ha több fényképező, vagy filmfelvevőgép van náluk és nem lehet megállapítani, hogy melyiket használták, úgy valamennyit le kell foglalni, azonban a **filmeket kivenni tilos, a gépeken lévő ujjlenyomatok sértetlenségét pedig biztosítani kell.**

A feltartóztatás tényéről azonnal értesíteni kell az illetékes megyei (budapesti) rendőrfőkapitányság politikai osztályát.

A politikai osztály vezetői gondoskodjanak a III/II. Csoportfőnökség értesítéséről. A III/II. Csoportfőnökség azonnal köteles határozni, hogy az eljárás lefolytatásába belefolyik-e, vagy azzal a megyei (budapesti) politikai osztályt bízva meg.

- b) Amennyiben a tettenért nem diplomata státuszu külföldi, vagy magyar állampolgár, a tényeket rögzítsék, a bizonyítékokat foglalják le, de a további eljárást a legközelebbi hivatalos helyiségben (rendőrség, tanács) hajtsák végre.

Tilos a tettenérteket az adott objektumba bevinni.

Ilyen esetben az eljárást a megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok politikai osztályának II. alosztályai végezzék. A tettenérés tényét és a bizonyítékok lefoglalását minden esetben jegyzőkönyvezzék, s az elkövetővel, illetve tanúkkal irassák alá. Az aláírás esetleges megtagadását vagy a nyelvismeret hiánya folytán előállt akadályt a jegyzőkönyvben rögzítsék és a szemtanúkkal irassák alá.

- c) Amennyiben a filmezés, fényképezés, vagy az objektum egyéb úton történő felderítése gépkocsiból történt, s a feltartóztatásra nem volt lehetőség, az eseményről haladéktalanul készítsenek jelentést, melyhez csatolják a beszerezhető bizonyítékokat, (szemtanúk jegyzőkönyve) stb.) és azt a szolgálati út betartásával a III/II. Csoportfőnökségnek küldjék meg.

- d) A III/II. Csoportfőnökségnek megküldött jelentés minden esetben tartalmazza az adatok és körülmények részletes, pontos leírását: a tiltott területen történt feltartóztatás időpontját, a tettenérés körülményeit, a gépkocsi forgalmi rendszámát, a feltartóztatott, illetve igazoltatott személy, vagy személyek nevét, beosztását, állampolgárságát, milyen ellenséges tevékenységet fejtett ki, s az ellenük való eljárás során milyen intézkedéseket tettek.

- e) Tettenérés esetén az illetékes objektum parancsnokán keresztül intézkedjenek, hogy az olyan mozgást szüntessék meg, mely a visszatartott személy részére lehetőséget biztosít további felderítésre.

7. A tiltó rendelkezések alá eső objektumok környékén megjelenő olyan diplomatákkal, követségi beosztottakkal, illetve külföldi állampolgárral szemben, akik nem fényképeznek, filmeznek, vagy jegyzetelnek, de magatartásukból arra lehet következtetni, hogy a tiltott objektumot szemrevételezik, őket igazoltatni kell és a környékről el kell tanácsolni. Az igazoltatott személy kilétéről, a körülményekről készített jelentést, szolgálati úton a területileg illetékes politikai osztálynak kell felterjeszteni.

8. A BM Határőrség és Karhatalom Országos Parancsnokai adjanak ki a MNVKF 011/63. sz. utasításának 3. sz. mellékletével azonos értelmű utasítást az ügyelet és az őrszolgálat részére. Biztosítsák, hogy az ügyelet és az őrszolgálat a nap bármely szakában képes legyen a személyes felderítés megakadályozására, az elkövető személyek tettenérésére.

9. A politikai és rendőri szervek állományának kiképzése és továbbképzése érdekében a BM IV/I. Csoportfőnökség készítsen tanulmá-

nyi anyagot a személyes felderítés megakadályozására, tettenérés esetén a helyes eljárásra. A tanulmányi anyagot az érdekelt szervezeteknek oktatás céljából ki kell adni.

10. A politikai és rendőri szervek használják fel hivatalos és társadalmi kapcsolataikat, a lakosság széles rétegeit is, a jelen utasításban meghatározott objektumok védelmére. Kérjék fel a helyi állami és társadalmi szervek vezetőit, hogy e munkában nyújtsanak segítséget. Részükre tartsanak tájékoztató előadást. Az előadások vázlatát a BM IV/I. Csoportfőnökség készítse el és küldje meg az érintett szervek vezetőinek.

Jelen utasításom végrehajtása semmilyen körülmények között nem vezethet a tiltó rendelkezés hatálya alá nem tartozó területek, tájak, objektumok, műemlékek stb. külföldi és magyar állampolgárok által történő fényképezésének, filmezésének megakadályozására, vagy indokolatlan zaklatására.

Utasításomat a BM valamennyi fegyveres szervénél a megfelelő mértékben ismertetni kell. A közvetlenül érdekelt beosztottakat (objektumtartók, KMB-sek, járőrök őrszemek stb.) részleteiben el kell igazítani, a területükön kijelölt objektumokról és az objektum védelmével kapcsolatos feladatukról.

Jelen utasítással egyidejűleg az 1962. évi 006. sz. Belügyminiszteri Utasítás hatályát veszti.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Főcsoportfőnökök,
Országos Parancsnokok,
II., III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, osztályvezetői,
IV/I. Csoportfőnök,
Hő. kerület és önálló zászlóaljparancsnokok,
Karhatalom önálló ezred és zászlóaljparancsnokok,
Megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok, járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.

Készült: 380 példányban.

Tartalmaz: 4 nyomtatott lapoldalt.